

داستان شگفت انگیز گوگل

• علیرضا اکبری^۱

کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

و پشتکار فراوان و مثال زدنی موفق شدند حرف خود را عملی کنند. لری و سرگئی همکاری خود را در ژانویه ۱۹۹۶ آغاز کردند. در ابتدا موتور جست و جویی طراحی کردند که بک راب نام داشت. بک راب یک سال روی سرور دانشگاه استنفورد کار می کرد. در پانزدهم سپتامبر ۱۹۹۷ این دو به این نتیجه رسیدند که باید برای بک راب که اسم تازه پیدا کنند (گوگل تایم لاین^۲، ۲۰۰۸). بعد از کمی تلاش آنها google را انتخاب کردند که در واقع همان کلمه googol است که کمی با حروف آن بازی شده است. این کلمه یک اصطلاح ریاضی است که نشان دهنده عدد ۱ با صد صفر در جلوی آن است. در نتیجه دامنه google.com را ثبت کردند. آنها با انتخاب این نام قصد داشتند نشان دهند که می توانند اطلاعات را در هر مقیاس و اندازه ای مدیریت کنند.

بدین ترتیب بود که گوگل شکل گرفت و تا به امروز مشغول هدایت کاربران در سراسر دنیاست. موفقیت موتور جست و جوی گوگل باعث شد این شرکت سود سرشاری را به دست آورد و خود را وارد حوزه های مختلفی کند. در بعضی از آنها نیز موفق بود و در برخی موفقیت چندانی را به دست نیاورد. اما همه محصولات گوگل دارای ویژگی های مشترکی می باشند: استفاده ساده و رایگان. بعد از گذشت تقریباً ده سال از عمر گوگل، این شرکت در عرصه های مختلفی مثل جست و جو، سرویس وبلاگ نویسی^۳، تهیه آمارهای پیوسته^۴، ایجاد خوراک برای سایت ها و وبلاگ ها^۵، خوراک خوان^۶ فعال است. اگر نگوئیم گوگل بهترین است، حداقل جزء بهترین های دنیای اینترنت است.

معرفی کتاب: نقاط قوت و ضعف

کتاب سرگذشت شگفت انگیز گوگل^۷ حاوی ۲۶ فصل و یک ضمیمه است. در فصل های مختلف این کتاب موضوعات گوناگونی مورد بحث قرار می گیرند که عمدتاً جنبه تاریخی دارند. در مجموع این کتاب را نمی توان اثری علمی دانست، زیرا بیش از اینکه یک کتاب علمی یا حتی تاریخی باشد، یک کتاب داستانی است. در واقع داستانی است از گوشه های مختلف زندگی سرگئی برین و لاری پیج، بدون آنکه به بحث علمی بپردازد. در بیان داستان ها هم تقدم و تأخر زمانی رعایت نشده است. برای مثال در فصل اول داستان از سال ۲۰۰۳ آغاز می شود، ولی در فصل های بعدی به زمان های پیشین بازمی گردد و برخی از اتفاقات را بدون رعایت ترتیب زمانی بیان می کند. با نگاهی به عناوین فصل های این کتاب، می توان دریافت که فضای حاکم بر کتاب بیشتر یک فضای تبلیغی است. البته شکی در تأثیر گذاری عمیق گوگل بر اینترنت امروز وجود ندارد.

سرگذشت شگفت انگیز گوگل. دیوید وایس و مارک مالسید، ترجمه: سینا قربانلو، تهران: مبلغان، ۱۳۸۷، ۳۴۲ ص، شابک: ۹۶۶-۲۶۱۴-۱۲-۷

مقدمه

بدون اغراق می توان گفت که دنیای اینترنت در عصر حاضر وامدار گوگل است. گوگل با روش های خارق العاده و کارآمد، تلاش و نوآوری کارکنان و نگاه مداوم به آینده، همواره در پی ایجاد تغییر و ساختن افق های تازه از تجربه های فعلی است. همچنان که اینترنت برای بسیاری از افراد حرفه ای و کاربران عادی اینترنت، بدون گوگل معنا ندارد.

گوگل را دو جوان دانشجوی دکتری کامپیوتر دانشگاه استنفورد، یعنی لری پیج و سرگئی برین در دهه نود بنیان نهادند. شاید خود آنها هم فکر نمی کردند در سال هایی نه چندان دور نام اینترنت با نام گوگل عجین شود. اما طرفداران افراطی لری و سرگئی آینده اینترنت را در یک کلمه خلاصه می کنند: گوگل.

ایده ایجاد گوگل بدین صورت پدید آمد که لری پیج و سرگئی برین به یکی از استادان خود گفتند که می خواهند همه اطلاعات موجود در اینترنت را به طور رایگان در اختیار عموم قرار دهند. در آن زمان کسی جرئت بیان چنین مطلبی را نداشت، ولی این دو با سعی

در این کتاب هیچ بحثی از نظر فنی درباره گوگل مطرح نشده است. این یکی از اشکالات عمده کتاب است

در کلیت مرتبط باشند. مثلاً کتابی که در حوزه فناوری اطلاعات منتشر می‌شود، بهتر است تبلیغاتی در همین حوزه داشته باشد تا ارزش کتاب خدشه‌دار نشود. البته این مسئله نمایانگر چالش دیگری در حوزه اقتصاد نشر کتاب است که در اینجا فرصت بحث درباره آن نیست و در فرصت‌های مقتضی به آن خواهیم پرداخت.

سخن پایانی

پیشرفت و توسعه تکنولوژیک، حاصل فعالیت‌ها و پژوهش‌های شبانه‌روزی است. شاید گفتن این جمله دیگر نخبه‌پرستانه باشد که امروزه عصر انفجار اطلاعات است. در شرایط فعلی ابزارهای موجود برای پوشش حجم وسیعی از اطلاعات وجود دارند که گوگل سرآمد همه آنهاست. شاید دانستن سرگذشت کسانی که گوگل را ایجاد کرده‌اند، انگیزه‌ای باشد برای فتح قله‌های دست‌نیافتنی علمی، ولی مطمئناً داستان خوانی روش مناسبی برای نشان دادن راه پیش‌رو نیست. بهترین راه برای درک فرمول نسبییت خواندن زندگی‌نامه انیشتین نیست. گرچه این کار به‌نوبه خود می‌تواند به‌عنوان یک عامل در ایجاد انگیزه پیشرفت مطرح شود.

پی‌نوشت‌ها

1. BackRub
2. Google Timeline
3. Blogger
4. Google Analytics
5. Feedburner
6. Google Reader
7. Vise, David. Malseed, Mark. The Google story. New York: Bantam Dell, 2005
8. Google Books
9. Google Docs
10. Online
11. page rank

مآخذ

۱. وایس، دیوید. مالسید، مارک. سرگذشت شگفت انگیز گوگل. تهران: میلغان، ۱۳۸۷.
2. Google Timeline. For 10th birthday. online Available <http://www.google.com/10thbirthday>[Accessed to june 2009]

ولی زمانی که این کتاب نوشته شده است، گوگل در اوج اعتبار و شهرت بوده و نیازی به اینگونه تبلیغات ندارد. مثلاً در اولین جمله مقدمه کتاب این اظهارنظر را از سوی مؤلفان کتاب می‌بینیم که ایجاد گوگل را با اختراع صنعت چاپ مقایسه می‌کنند! (وایس و مالسید، ۱۳۸۷، ص ۱۶).

به‌رغم محتوای عمومی کتاب، باید اذعان داشت که ترجمه سبنا قربانلو از کتاب داستان گوگل ترجمه‌ای است بسیار دقیق، روان و حرفه‌ای. جملات و کلمات به‌خوبی انتخاب شده‌اند و هریک بدون هیچ‌گونه ضعف و کاستی نقش خود را در انتقال اطلاعات و مفاهیم به خواننده ایفا می‌کنند. البته کتاب نیز بسیار هنرمندانه نوشته شده است. متن اصلی این کتاب تقریباً به‌صورت کامل از طریق گوگل بوکس^۱ قابل مشاهده است.

در کتاب اشاره‌ای به سایر فعالیت‌های گوگل پس از ایجاد موتور جست‌وجوی قدرتمندش نشده است. برای مثال گوگل محصولات بسیار متنوعی دارد که هریک در جنبه‌ای خاص جزء بهترین‌های اینترنت هستند. برای مثال در حال حاضر آمارگیر گوگل بهترین ابزار آمارگیری وب‌سایت‌هاست، یا اینکه بلاگر بیشترین میزان وبلاگ در سراسر جهان را پشتیبانی می‌کند. مستندات گوگل^۲ بهترین ابزار معادل آفیس در محیط پیوسته^{۱۱} است. اما در کتاب به هیچ‌یک از اینها اشاره‌ای نشده است. در عین حال به بعضی از جنبه‌ها اشاره شده است که در منابع مختلف کمتر درباره آنها شنیده و خوانده بودیم. مثلاً یکی از فصول کتاب، اقتصاد گوگل نام دارد. در این فصل به‌اختصار درباره جایگاه گوگل از نظر اقتصادی بحث شده است.

همان‌گونه که ذکر آن رفت، در این کتاب هیچ بحثی از نظر فنی درباره گوگل مطرح نشده است. این یکی از اشکالات عمده کتاب است. به‌راستی راز گوگل شدن گوگل چیست؟ گوگل به‌دلیل استفاده از الگوریتم‌های پیچیده و خاص خود که از سوی لری پیچ و سرگتی برین ابداع شده، موفق گردید که بهترین جست‌وجوهای اینترنتی را انجام دهد. برای مثال ابداع سیستم ریاضی - کامپیوتری پیچ رنک^{۱۱} باعث شده است که گوگل از سیستمی متفاوت از سیستم سایر موتورهای جست‌وجو که از شیوه‌های مرسوم استفاده می‌کنند، بهره‌بردار. همین هوش مصنوعی موجود در جست‌وجوهای باعث جست‌وجوهای با کیفیت‌تری در گوگل نسبت به سایر موتورهای جست‌وجو می‌شود. در نتیجه گوگل به چنین جایگاه مرتفعی در جهان اینترنت رسیده است. در این کتاب هیچ سخنی از این موضوع به‌میان نمی‌آید. حتی انتظار می‌رود که اندکی درباره کلیت روش‌های معمول جست‌وجو در موتورهای کاوش سخن گفته شود. ولی این اتفاق نیز نمی‌افتد.

از نظر شکل ظاهری و نوع انتشار کتاب نیز برخی از نکته‌ها قابل تأمل است. برای کسی که کتابی را بررسی می‌کند، کسب اطلاعات درباره آن بسیار مهم است. یکی از منابع مهمی که اطلاعات خوبی به خواننده می‌دهد، مقدمه ناشر، نویسنده و مترجم است. داشتن ایرادهای چاپی وحشتناک به‌ویژه در همان صفحه اول کتاب، حس بی‌اعتمادی را به خواننده القا می‌کند، حتی اگر مطالب کتاب در بالاترین سطح ممکن نوشته شده باشد. در حالی که انتظار می‌رود پس از بارها بررسی، دوباره خوانی و ویرایش کتاب اشتباهات این چنینی در کتاب به چشم نخورد. ضمن اینکه تبلیغات انجام شده در کتاب بهتر است از لحاظ موضوعی، نه به‌صورت صددرصد بلکه